

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

23 december 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de zorgverzekering

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het algemeen welzijnswerk

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 23 december 1999

VOORZITTER : Mevrouw Patricia Ceysens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.14 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het algemeen welzijnswerk

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het algemeen welzijnswerk.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb dezelfde vraag al eens gesteld tijdens de voorbije zittingsperiode. Na de start van het nieuwe decreet over de centra voor algemeen welzijnswerk bleek immers dat in bepaalde regio's een achterstand is ontstaan, en daar moet de nodige aandacht aan worden besteed.

Tijdens de vorige zittingsperiode hebben we het aantal autonome centra herleid tot 35. Elk centrum zou daardoor een grotere regio bestrijken met een werkgebied van ongeveer 100.000 inwoners.

Tijdens de commissiebesprekingen hebben we steeds de nadruk gelegd op het belang van specialisatie. Daarom beoogden we een kleiner aantal centra met een meer intense hulpverlening. We benadrukten eveneens het belang van een goede bereikbaarheid en een lage drempel.

De centra in de regio Halle-Vilvoorde werden altijd al aanzien als minder goed bemande diensten. Dit is wellicht ten dele te verklaren door de nabijheid van Brussel. Mensen uit de regio trokken makkelijk naar centra voor algemeen welzijnswerk

of centra voor geestelijke gezondheidszorg in Brussel, want daar was de drempel minder hoog.

Nu stellen we echter vast dat het minder gewoon is om naar Brussel te trekken. Daarom is er nood aan een goede uitbouw van de dienstverlening in Halle-Vilvoorde. De regio vormt immers een baan rond de hoofdstad. Het gebied dat de centra bestrijken is groot, en bijgevolg zijn de centra niet voor iedereen even makkelijk bereikbaar.

Het is belangrijk om de personeelsbezetting waarin werd voorzien in het decreet algemeen welzijnswerk, in te vullen. Momenteel zijn reeds drie centra voor algemeen welzijnswerk in de regio actief. Enkel met voldoende personeel kan de hulpverlening op een goede wijze worden verstrekt.

Mevrouw de minister, u hebt in de begroting voorzien in 18,8 miljoen frank voor de verdere uitbouw van de centra voor algemeen welzijnswerk in het algemeen, en voor die in de onderbezette regio's in het bijzonder. Mensen uit mijn regio hebben me gevraagd ervoor te ijveren om als onderbezette regio die middelen te genieten. In het decreet werd voorzien in 16 personeelsleden per centrum. In het centrum van Zenne en Zoniën werken slechts vier mensen, in Televil 5,5, en in West-Brabant en Dender 12. Dit laatste centrum is provinciegrensoverschrijdend, want werkt voor een deel ook in Oost-Vlaanderen.

Mevrouw de minister, zal de regio kunnen meegenieten van de extra middelen ? Wanneer zal dat gebeuren ? Zult u geleidelijk aan te werk gaan ? Wat kunnen de diensten verwachten ? Werd in een concrete programmatie voorzien ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, collega's, mevrouw Becq heeft een mooi overzicht gegeven van wat er tot nu toe bestond aan regelge-

Vogels

ving terzake. Het besluit van de Vlaamse regering van april 1998 bepaalt inderdaad dat er maximaal 35 autonome centra zullen worden erkend, en dat elk centrum een werkgebied heeft van ten minste 100.000 inwoners. Als stimulans voor de sector en omwille van de fusieoperatie hebben we voorzien in twee zaken : ten eerste een managementstoelage, en ten tweede dat bedrag van 18,8 miljoen frank om de onderbezette regio's een beetje vooruit te helpen.

Het klopt dat de regio Halle-Vilvoorde in het verleden steeds werd beschouwd als een achtergestelde regio. Op dit ogenblik zijn er echter geen criteria om te bepalen wat nu precies een achtergesteld gebied is. Binnen de administratie heeft men terzake wel een aantal regels opgenoemd. Zo kan men zich baseren op de verhouding tussen het aantal inwoners en het aantal voltijdse equivalenten om een gebied als dusdanig te beschouwen. Echte criteria bestaan echter niet. Zo wordt bijvoorbeeld geen rekening gehouden met het aantal mensen dat een beroep doet op welzijnsvoorzieningen in Brussel. Dat is een mogelijk criterium. Een ander criterium is het aanbod van de belendende sectoren, zoals centra voor geestelijke gezondheidszorg en CLB's. Men kan nagaan in welke mate de OCMW's binnen die regio zijn uitgebouwd. Men kan zich afvragen waarom de centra uit de regio die u noemt niet verder zijn gefusioneerd. Er zijn dus een aantal vragen die men vooraf kan stellen.

Er zijn dus geen criteria, noch heeft de vorige regering een programmatie opgesteld om het begrip van die achtergesteld gebleven regio's, dat wel degelijk bestaat binnen de administratie, daadwerkelijk in te vullen. Op termijn zal een dergelijke programmatie moeten worden opgesteld. Ik heb al aangegeven welke criteria daarbij in rekening moeten worden gebracht. Een programmatie zou ons echter vrij ver leiden en is niet mogelijk op korte termijn. Daarom laten we de middelen die er zijn, dus dat bedrag van 18,8 miljoen frank, geenszins verloren gaan.

Ik zal samen met de administratie nagaan hoe we op korte termijn, op basis van een aantal rudimentaire criteria, toch een selectie kunnen maken van die centra algemeen welzijn die daarvoor in aanmerking komen. Het lijkt me echter iets te vroeg om u te beloven dat Halle-Vilvoorde daar zeker bij is. Dan krijg ik binnenkort immers een interpellatie van iemand uit een andere regio, die ook die belofte vraagt. De begroting is pas vorige week goedgekeurd : geef me de tijd om dat bedrag van 18,8 mil-

joen frank op een zo objectief mogelijke manier toe te kennen aan die centra die men, op basis van een eerste aantal criteria, achtergesteld kan noemen.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Ik dank de minister voor haar antwoord, hoewel dat voor mij weinig concreet is. Ik wil echter mijn pleidooi nog even herhalen. De huidige personeelsbezetting in die regio is laag in vergelijking met andere regio's. Dan wordt het ook heel moeilijk om een goede werking te kunnen uitbouwen die echt ten dienste staat van de mensen.

Er zijn drie centra in onze regio. Men moet er rekening mee houden dat die regio een banaanvorm heeft. Ook in de verschillende hoeken van die regio moet men die bereikbaarheid kunnen realiseren. Zoals u in uw begrotingstoelichting zei : in het algemeen welzijnswerk moet er sprake zijn van een lage drempel. Mensen moeten er gemakkelijk heen kunnen, wil zo een eerste lijn echt een eerste lijn zijn. Ik dring er dus op aan dat u dit snel bekijkt, en dat deze regio er ook mee deel van uitmaakt.

Minister Mieke Vogels : Ik zal dit snel doen, en rekening houden met uw vraag. Verder wil ik het volgende opmerken : het is niet zo dat men bij een fusie allemaal op één locatie moet gaan zitten. Men kan fusioneren en het personeel op die wijze meer specialiseren. Dan hoeven de cliënten niet van de ene kant naar de andere te gaan, maar wel het personeel.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de zorgverzekering

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de zorgverzekering.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, de zorgverzekering blijft een zorgenkind van ons. We

Becq

vinden het belangrijk dat daarover duidelijkheid wordt geschapen.

De zorgverzekering die tijdens de vorige zittingsperiode bijna unaniem werd goedgekeurd en tegemoetkomt aan de financiële nood van zorgbehoevenden, moest normaal in werking treden in januari 2000. We waren dan ook tevreden te vernemen dat deze regering achter deze zorgverzekering staat. Dit werd nogmaals bevestigd tijdens de openingszitting van de nieuwe regering en tijdens de begrotingsbesprekingen. Ondertussen werd de uitvoering van de zorgverzekering wel verder uitgesteld, zonder daarbij een nieuwe datum voorop te stellen.

We willen aandringen op een snelle en efficiënte uitvoering. We zijn er niet in geslaagd om 1 januari 2001 als datum van inwerkingtreding te laten inschrijven in het decreet ter begeleiding van de begroting. Mevrouw de minister, u hebt destijds verwezen naar een stappenplan om dit decreet in verschillende werkgroepen rond verschillende thema's verder uit te werken. Uiteraard moeten nog een aantal zaken worden uitgespit. Ik heb het dan over technische kwesties, politieke vragen, afbakening van medische kosten, hantering en inschaling, doelgroepenafbakening, financiering, enzovoort. Wat is nu precies de inhoud van dat stappenplan? Welke timing wordt daarbij gehanteerd?

In het federale regeerakkoord wordt eveneens verwezen naar de zorgverzekering. Op een vraag in de Kamer werd geantwoord dat ook op federaal vlak een werkgroep bezig is met dit thema. Bent u op de hoogte van de inhoud van de besprekingen op federaal niveau? Gebeurt dit in afspraak met de Vlaamse regering? Wat is het standpunt van de Vlaamse regering?

Mijn derde vraag betreft een reële bekommernis op het terrein. We praten daar wel over in het parlement, maar er worden ook veel vragen gesteld door de mensen op het terrein. Ze vragen zich onder meer af of ze, indien ze een hospitalisatieverzekering sluiten, in orde zijn met de Vlaamse zorgverzekering. Ze willen eigenlijk meer duidelijkheid over deze verplichte, solidaire zorgverzekering. Ook de commerciële sector organiseert zich en tracht een plaats te vinden naast de verplichte, solidaire zorgverzekering. Zoekt u ook hier naar een oplossing om verdere verwarring te vermijden?

Ik zal mijn vragen nog even herhalen. U hebt gereferreerd aan het stappenplan. Kunnen we daar inza-

ge in krijgen? U hebt immers gezegd dat u dit verder in samenwerking met het parlement zou doen. Wat is uw houding ten opzichte van de federale initiatieven? Op welke manier denkt u tegemoet te komen aan de onzekerheid die er bij de mensen leeft omtrent deze zorgverzekering?

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen : Mevrouw de voorzitter, ik wens me aan te sluiten bij de vragen van mevrouw Becq. Wij zijn ook nog altijd gewonnen voor een zo snel mogelijke uitvoering. In tegenstelling tot wat mevrouw Becq heeft gezegd, is er mijns inziens wel een concrete datum. De minister heeft er zich toe geëngageerd dat het Zorgfonds operationeel zou zijn in het voorjaar van 2001.

Ik zou wel nog twee aansluitende vragen willen stellen. We hebben kennis genomen van het beroep van de Franse Gemeenschap. We hebben ook al kennis genomen van analyses en de meningen van pro-Deoadvocaten in een artikel in De Standaard. Heeft men vanuit de regering zicht op wat de mogelijke vertragingen en moeilijkheden zijn door dit beroep? Ik verneem vandaag ook dat de Vlaamse regering beroep heeft aangetekend tegen het tabaksdecreet. De Franstaligen hebben dus beroep aangetekend tegen de zorgverzekering. Wat is de precieze betekenis van dit duetje? Hoe is de verhouding tot de zorgverzekering?

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik heb zelf ook nog enkele vragen. Mijnheer Swennen, u hebt natuurlijk gelijk als u zegt dat er een antwoord moet komen op de vraag of er een verband is met het tabaksdecreet. In ieder geval is het zo dat het beroep bij het Arbitragehof drie grote punten aanhaalt. Ten eerste is er de algemene vraag of het hier al dan niet over bijstand gaat. Ten tweede is er de situatie van Brussel. Ten derde is er een technische opmerking over het gerechtelijke wetboek.

Volgens mij is in dat beroep de situatie van Brussel de gevaarlijkste. Dat is natuurlijk niet echt onverwacht. Ook in de besprekingen bleek dit aspect steeds voor politieke en economische vragen te zorgen. Precies in het stappenplan, waar mevrouw Becq naar vraagt, denk ik dus dat Brussel een grote bekommernis moet zijn.

Ik wil ook voor de zoveelste keer vragen of er ondertussen een advies is van de Raad van State inzake de uitvoeringsbesluiten die moeten toelaten dat het Zorgfonds en de zorgkassen worden opgericht.

Voorzitter

Mevrouw Becq, wat het commerciële aspect betreft heb ik een totaal andere indruk. Ik vind dat privé-verzekeringsmaatschappijen, die er zeker mee bezig zijn, te kennen geven dat er op dit moment op het terrein te weinig vraag is. Sommige maatschappijen die ermee waren begonnen, zijn er ondertussen al mee gestopt. Dat is dus een totaal ander verhaal dan dat van een totale verwarring, waarbij mensen denken dat ze zich massaal aan het aansluiten zijn bij de verplichte zorgverzekering.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, collega's, deze commissie interpelleert mij terecht regelmatig over de zorgverzekering. De molen maalt helaas iets trager dan gewenst. Ik wil eerst een stand van zaken geven van het stappenplan.

Met de administratie Welzijn hebben we een inventaris gemaakt van alle administratieve, financiële, fiscale en maatschappelijke aspecten die nog verdere invulling moesten krijgen om het kaderdecreet uitvoerbaar te maken. Dat waren er een zestigtal.

Van een aantal van die aspecten kon men zeggen dat het knelpunten waren waarvoor men pas een behoorlijke oplossing kon bieden als men meer informatie en correcte gegevens zou hebben. Om dit allemaal verder in te vullen heeft de Vlaamse regering begin oktober een gemengde stuurgroep opgericht. De stuurgroep bestaat enerzijds uit de administratie voor Welzijn en anderzijds uit vier betrokken kabinetten. De inhoudelijke werkzaamheden van de stuurgroep zijn gestart op 5 november. Sindsdien wordt er minstens om de 14 dagen en soms één keer per week vergaderd.

De door de vorige minister in het vooruitzicht gestelde personeelsmiddelen waren niet ingevuld. De vorige regering had wel een besluit uitgevaardigd dat voorzag in de aanwerving van drie personeelsleden. Dit is echter niet gebeurd omdat ze niet pasten in het personeelsbehoefteplan van de Vlaamse Gemeenschap. We moesten dus starten met eigen personeelsmiddelen. Ondertussen werd één contractueel medewerker aangenomen. Gisteren werd door de regering het contingent van drie bijkomende personeelsleden goedgekeurd.

De regering maakt een prioriteit van de uitvoering van de zorgverzekering. Naast minister Anciaux ben ik de enige die buiten het personeelsbehoefte-

plan drie mensen extra heeft gekregen. Dat is een belangrijk signaal.

Binnen de administratie voor Welzijn werkt men volop aan de oprichting van een aparte cel. Er werden al een aantal dringende studieopdrachten uitbesteed. Het gaat om de externe kostprijs van de implementatie van de zorgverzekering. Daarnaast werden ook aparte studies over de solidaire bijdrage en over de indicatie en de zorgbemiddeling uitbesteed. Dit gebeurde ook met het rapport over de tenlasteneming en over de conformiteit met de Europese regelgeving.

De adviezen van de Raad van State over de ontwerpbesluiten zijn nog altijd niet toegekomen. Er werden reeds twee keer brieven gestuurd naar de Raad met de uitdrukkelijke opmerking dat de regering de adviesvraag van de vorige regering handhaaft.

De volgende studieopdrachten zullen op de begroting 2000 staan en overeenkomstig worden uitbesteed. Dit zal zo snel mogelijk gebeuren, namelijk op het moment dat de begroting is goedgekeurd. Het gaat daarbij om de operationalisering van de zorgverzekering in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Het klopt dat dit de grote angel zal blijven.

Andere dossiers zijn de fiscaalrechtelijke knelpunten, subsidiëring van de zorgkassen, de terugkoppeling naar de erkende zorgdiensten en de organisatie van de informatiestroom. Het stappenplan wordt stap voor stap uitgevoerd. We proberen de puzzelstukken zo snel mogelijk in elkaar te laten vallen.

Het klopt dat we niet de enige speler op het veld zijn. Ook de federale overheid is reeds sinds 1982 geïnteresseerd in een vorm van zorgverzekering. Sinds de heer Jean-Luc Dehaene minister van Sociale Zaken was, kan men nota's terugvinden over de zorgverzekering. Het is wel naar aanleiding van het duidelijk engagement van de Vlaamse regering dat de federale overheid een werkgroep heeft opgericht. We zijn niet tegen die oprichting, wel integendeel. In de tweede helft van januari is er overleg gepland tussen de federale overheid en de gemeenschappen om de resultaten van die werkgroep naar buiten te brengen.

Tabak en zorgverzekering hebben allebei een invloed op de gezondheid. Men kan dit probleem misschien beter begrijpen als een vorm van communautaire paringsdans. De Vlaamse regering heeft gisteren uitdrukkelijk gesteld dat ze door het Waalse tabakdecreet in haar belangen werd ge-

Vogels

schaad. Op die manier bestaat er immers een oneigenlijke concurrentie tussen enerzijds Francorchamps en anderzijds Zolder. U weet waarschijnlijk dat ik niet enthousiast was om hiertegen in beroep te gaan. Toch is het aspect gezondheid voor ons belangrijk.

Het zou zinvol zijn om bij een volgende stap de bevolking te informeren over de tijd die nog rest alvorens de zorgverzekering in voege treedt, en over de manier waarop dat zal gebeuren. We moeten daarbij ook nog eens duidelijk maken wat een zorgverzekering is. U weet dat het niets te maken heeft met de verzekeringen voor hospitaalkosten. Wie vandaag een hospitalisatieverzekering wil nemen, zal ik niet tegenhouden. Integendeel, wie het kan betalen, mag dat doen. Het zou overigens beter zijn dat we het allemaal in het Riziv kunnen opnemen, maar dat kan niet.

Omgekeerd is het belangrijk dat ook ziekenfondsen geen valse informatie geven. In een blaadje uit het Leuvense wordt onder de titel 'Christelijk Ziekenfonds Leuven sluit aan bij Zorgkas' gemeld dat al wie is aangesloten bij de Landsbond van Christelijke Ziekenfondsen, automatisch lid wordt van het zorgfonds. Dat is niet correct. Zowel van de verzekeringen als van de mutualiteiten moeten we correctheid vragen. Het is goed dat de overheid in het voorjaar de bevolking informeert over de spelregels van de toekomstige verzekering. Het was niet de bedoeling van de decreetgever dat men automatisch aansluit bij de zorgverzekering. De mutualiteit waarbij men is aangesloten, voorziet niet automatisch in de aansluiting bij de zorgverzekering. Ik ga dus in op uw suggestie.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Een aantal zaken zijn duidelijker geworden. De regering is er blijkbaar mee bezig. Er zijn verscheidene werkgroepen en er werden studieopdrachten aangevat. Ik begrijp wel

dat er nog geen duidelijke timing is voor het ontvangen van de resultaten van de studieopdrachten.

Minister Mieke Vogels : Voor de meeste studies geldt een termijn van drie maanden.

Mevrouw Sonja Becq : Komt u dan ook met de resultaten naar hier, of zult u op basis daarvan voorstellen formuleren, zodat de verdere uitwerking door het parlement kan worden gevolgd ?

Er is ook een werkgroep actief omtrent een federale zorgverzekering. Uiteraard kunt u niets hebben tegen een werkgroep, maar wat is uw standpunt ten aanzien ervan ? Zult u in elk geval doorgaan met de Vlaamse zorgverzekering, ongeacht of er beroep wordt aangetekend bij het arbitragehof ? Zo een beroep schort niets op : er is dus geen beletsel om dat te doen. Zal de aanwezigheid van een federale werkgroep deze Vlaamse regering stuiten in de uitvoering van de zorgverzekering ?

Ik heb niet willen beweren dat de verzekeringsmaatschappijen zich onheus gedragen in deze zaak. U weet dat een bank- en verzekeringsmaatschappij voor de verkiezingen wat reclame heeft gemaakt voor haar 'health and care'-plan, onder vermelding van de naam zorgverzekering. Op vraag van toenmalig minister Martens werd de reclamespot op de radio ingetrokken. Ik heb dus de verzekeringsmaatschappijen niet willen blameren. Of er nu een campagne over wordt gevoerd of niet, voor de mensen blijft het wat onduidelijk. Duidelijke informatie is dus nodig. We kunnen alleen maar aandringen op een snelle en duidelijke uitvoering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident is gesloten om 14.43 uur.*
